

Virtsan bakteeriviljelyn käytäntö muuttuu 7.2.2023 alkaen Karttulan, Piela- veden, Keiteleen ja Leppävirran terveysasemilla

Tutkimus/tutkimukset

U -Bakteeri, viljely

U -BaktVi (1155)

U -Bakteeri, erikoisviljely

U -BaktEVi (1787)

Aihe

Otamme käyttöön partikkelilaskentaan perustuvan virtsan bakteeriviljelyn seulontamenetelmän 7.2.2023 alkaen myös ISLABin Karttulan, Pielaveden, Keiteleen ja Leppävirran terveysasemilla. Seulottavat näytteet kuljetetaan analysoitaviksi Kuopioon Puijon päivystyslaboratorioon.

Seulonnan tulos vastataan asiakkaan järjestelmään saman vuorokauden aikana. Seulonnan perusteella jatkotutkimukseen ohjautuvien näytteiden tulos varmistetaan virtsan bakteeriviljelyllä.

Lasten (< 16 v.) virtsan bakteeriviljely –näytteistä (U -BaktVi) tehdään aina bakteeriviljely aikaisemman käytännön mukaisesti.

Virtsan bakteeriviljelynäytteen seulonta partikkelilaskijalla tapahtuu virtsan leukosyytti- ja bakteerimäärän perusteella. Tilanteissa, joissa virtsanäytteen leukosyyttimäärä voi infektiosta huolimatta olla matala (esim. leukopeenisillä potilailla) tai haettaessa oireetonta bakteriuriaa (esim. raskaana olevat), voi partikkelilaskentamenetelmän herkkyys olla riittämätön. Tällöin suosittelemme käyttämään U -BaktVi -pyynnön sijasta pyyntöä U -BaktEVi, KL1787 (virtsan bakteerien erikoisviljely), jolloin näyte aina viljellään.

Mikäli näytettä ei saada kuljetetuksi tutkivaan laboratorioon 24 h kuluessa, näyte viljellään lähettävässä yksikössä Uricult-levylle: Uricult-levy kastetaan molemmin puolin tuoreeseen virtsanäytteeseen, ylimääräisen virtsan annetaan valua pois. Kasteltu Uricult-levy laitetaan suoja-putkeen, korkki suljetaan tiiviisti. Uricult viedään inkuboitavaksi lämpökaappiin tai säilytetään ja kuljetetaan tutkivaan laboratorioon huoneenlämmössä. Uricult-näytteestä annetaan vastauksia viljelytutkimuksen edistymisen mukaisesti.

Tulkinta

Seulontatutkimuksen perusteella negatiivisista näytteistä annetaan tulos:

NEGAT "Partikkelilaskentaan perustuva seulontatulos."

Seulontatutkimuksen perusteella viljeltävistä näytteistä annetaan vastaus:

KSLAUS "Näytteestä tehdään jatkoviljely U -BaktJVi."

Viljelyvastaus vastataan automaattisesti muodostuvalle U -BaktJVi -pyynnölle.

Näyte

U -BaktVi (1155): **10 ml + 4 ml** BD Vacutainer säilöntäaineellinen virtsanäyteputki

U -BaktEVi (1787): **4 ml** BD Vacutainer säilöntäaineellinen virtsanäyteputki

Huom! Näytetyynyyn otettu virtsanäyte ei sovellu U -BaktVi-tutkimukseen partikkelilaskentamenetelmää käytettäessä.

Indikaatio

U -BaktVi (1155): Virtsatieinfektion epäily.

U -BaktEVi (1787): Virtsatieinfektion epäily tilanteissa, joissa etsitään harvinaisia ja/tai pieniä pitoisuuksina esiintyviä virtsatieinfektion aiheuttajia tai virtsanäytteen leukosyyttimäärän ollessa infektiosta huolimatta matala (esim. vaikeasti immuunipuutteisten ja urologisten potilaiden näytteet). Oireettoman bakteriurian diagnostiikka toimipaikoissa, joissa virtsan bakteeriviljelyn seulonta perustuu leukosyyttien ja bakteerien partikkelilaskentaan.

Anna Oksaharju

Ulla Kärkkäinen

Kukka Pakarinen

Maija Lehtikangas

Sairaalamikrobiologi
Pohjois-Savon
aluelaboratorio

Osastonylilääkäri
Pohjois-Savon
aluelaboratorio

Sairaalakemisti
Leppävirta
Pohjois-Savon
aluelaboratorio

Sairaalakemisti
Karttula, Pielavesi,
Keitele
Pohjois-Savon
aluelaboratorio

Jakelu:

ISLABin aluelaboratorioiden johtajat
Karttulan terveystakeskus
Pielaveden terveystakeskus
Keiteleen terveystakeskus
Leppävirran terveystakeskus
OA_ERTANA OA_NÄYTOT OA_MIKROB
Internet, Intranet